

Ons maandelijks interview (Piet Spaargaren)

U denkt dat gaat weer over postzegels. Nou dit keer amper!
Over wie gaat dit? Zijn vader had een melkhandel aan huis in de Waverstraat in Amsterdam Z. De vrouw van Jan Kluit komt ook uit die straat, toeval bestaat niet!
Hij woonde aan de Zwarte Kat, nu de Nieuwer Amstel geheten. Herinnert zich de bouw van de brug over de Amstel in Ouderkerk aan de Amstel. Hij herinnert zich nog de geur van het teren van de Amstedijk.
Hij zat op de lagere school in Uithoorn. In 1940 verhuisde het gezin naar Amsterdam.

Zijn grootvader stond met diggelwerk op de Albert Cuijp. Weet u wat diggelwerk is? Dat is Joods voor alles wat breken kan. Hij is nu een oudere jongere in onze club van 82 koninklijke jaren. Over wie hebben we het nu eigenlijk?

Dan gaan we even verder, want raden zult u het. Hij organiseert iedere laatste donderdag van de maand een klaverjas competitie bij DTS. Van die club is hij overigens erelid van verdienste!
Tussen 1988 en 1993, reed hij de volgende klassiekers:
Geen geringe lijst. Realiseer je dat op die kasseien je ingewanden

allemaal weer opgefrist op hun plaats komen te liggen!
De Omloop van het Volk, Milaan – San Remo, De Ronde van Vlaanderen, Parijs – Roubaix, Luik – Bastenaken (Bastogne) – Luik, Gent – Wevelgem, De Waalse Pijl, De Amstel Gold., Het kampioenschap van Zurich, Rund um den Henninger Turm, Parijs – Brussel, De Grote Herfstprijs, De Ronde van Lombardije.
Hij viel nooit in enig ravijn.
Over wie gaat dit?

Zijn opa kocht spulletjes bij veilinghuis De Zon en bij De Eland aan de Elandsgracht, Hij moest mee om spullen te dragen en om de bakfiets over de bruggen van de grachten te duwen.
En eens kocht opa een theekist met postzegels. En die kist kreeg **Piet Spaargaren**. En zo begon het. En over hem gaat dit verhaal. Ome Gerrit van de Govert Flinkstraat hielp Piet met het postzegelen op weg. En sedertdien is het een van zijn hobby's. U moet weten dat Ome Gerrit bij de ouderen onder ons zeker bekend zal zijn, hij was vaste accordeonist op de brug voor het

Centraal Station. En zijn pet was aan het eind van de dag altijd rijk gevuld, volgens Piet. Maar dit ter zijde.

Niet dat Piet veel doet op onze postzegelavonden, af en toe een kaveltje scoren, of eens naar De Hollandse veiling en nu naar Corinphila. Maar onze avonden zijn voor Piet vooral bijeenkomsten waar gezelligheid de troef is.

Postzegelen is maar één van zijn hobby's. Hij schildert zeer verdienstelijk. Maar bovenaan staat zijn super tweewielerleven. Hij reed bij DTS **297530 km in 4000 ritten**. Onvoorstelbaar toch!

Dan mag je hopen dat je een lekker zadel hebt, anders.....

Piet was samen met Dirk Meijnen en Tinus van Gelderen oprichter van de Assendelver postzegelvereniging De Postduif. Helaas is de vereniging ter ziele. Maar enkele Postduivers zien we terug bij De Posthoorn: om Piet Hos, Ton Kreeft, Gerrit Kwantes en Frank Glandorff te noemen. Dirk Saarloos uit Castricum steunde De Postduif altijd met groot enthousiasme.

Zijn schilderijen gaan over de stompe toren van Ransdorp, over de Westerkerk in Enkhuizen. Krommenie, de plek waar nu de Hema staat. West Grafdijk, De Oudezijds Kolk in Amsterdam, met op de achtergrond de St. Nicolaaskerktoeren. Stadspoorten, bergtaferelen, wintergezichten, Wijk bij Duurstede en nog veel te veel meer om hier op te noemen. Prachtig werk, mooi ingelijst.

Vanaf zijn 38^e werkte Piet bij Van Gelder in Velzen. Vraag hem niet hoe het afliep met Van Gelder, dan ontspint zich een bizar verhaal. Mogelijkerwijs kunt u dat hem op een van onze avonden eens vragen onder het genot van een lekker bakkie.

Maar over verhalen gesproken. Mogelijk dat we toch een verhaal openbaar kunnen maken. Hoe liep het met Piet af in WO II?

Het verhaal is te lang om geheel in ons clubblad te publiceren, maar een tipje van de sluier kunnen we toch oplichten.

Want wist u dat **Piet Spaargaren een der eersten was die vernam dat de 2^e wereldoorlog afgelopen was**. Hoe kon hij dat nou weten???

Een motorordonnans kwam op 2 mei 1945 bij de boerderij naast de boerderij waar Piet werkte, aanrijden. In de buur-boerderij zat het Russische hoofdkwartier met generaal Grigori Konstantinowitsj Zjoekow. De generaal die op belangrijke punten de wankelrijgheid van de Duitsers torpedeerde tot zelfs Berlijn viel. Die motorordonnans kwam uit de brandhaard Berlijn en hij zei tegen de

soldaten, waar ook onze Piet bij stond: "De Krieg ist over, Hitler hat sich erschossen" en de Russische vlag werd op de boerderij gezet. Piet liep de boerderij in, het was er opmerkelijk vrij en feliciteerde Zjoekow met de overwinning.

Wat hieraan vooraf ging:

Piet werd pas in januari 1945 in zijn kraag gegrepen om in Duitsland te werken. Zijn vader moest hem helaas al voorgaan. Piet wist waar zijn vader zat ergens bij Berlijn in Luckenwalde.

De familie woonde met het gezin in een klein huis in Amsterdam. Ze hadden wel iets van onderduiken gehoord, maar je kon het onderduiken in zo'n klein huisje niet goed indenken. De opgepakten moesten van het Leidseplein naar het spooreplacement de Rietlanden lopen om daar in een gereedstaande trein te stappen. 1500 mannen liepen zo weg. Het was niet de bedoeling dat anderen het vertrek zouden zien, vandaar dat alle transporten vertrokken van De Rietlanden en niet van het Centraal Station. Van Amsterdam tot Arnhem werd de trein een paar keer door Engelse vliegtuigen beschoten.

Op station Arnhem bleef de trein lang staan. Arnhemmers kwamen brood brengen, maar de Duitsers joegen de broodbrengers al schietend weg. De trein vertrok in zuidelijke richting. Piet had een kaart bij zich en kon de route volgen. Volgens de geruchten zou de trein naar Oostenrijk gaan. Daar moesten in alle haast loopgraven gegraven worden.

Piet kon ergens onderweg met koffer en al aan de verkeerde kant de trein uit vluchten. Hij had een Arbeitseinsatzausweis bij zich zodat hij mocht reizen en in 5 dagen wist hij in Lükenwalde bij Berlijn aan te komen.

Inderdaad ging de trein uit Arnhem door naar Oostenrijk, richting loopgraven graven. Piet's verdere traject liep richting Berlijn, want hij wist dat zijn vader daar in de buurt tewerk gesteld was. Er waren stukken waar geen rails meer lagen, dan moest je verder met de bus. Het vroom 18 graden en overal lag veel sneeuw. Het was een strenge winter.

Hij kwam terecht in de keuken van Hotel Am ZOO in Berlijn. Hij werd maatjes met de kelner en hij kreeg er wat eten. In de dierentuin lagen allerlei dode dieren vanwege de bomaanslagen. De kelner wist hem naar Luckenwalde te brengen. Piet kwam aan bij de familie

Sauberlich aan de Dessauerstrasse 15, alwaar zijn vader werkte. Zijn vader wist niet wat hij zag toen zijn zoon daar zat. De broer van de fam. Sauberlich zocht een jongen als hulp op de boerderij. Piet werd boer op die boerderij in Hennickendorf, iets ten oosten van Berlijn. Een dorpje met slechts 250 inwoners, maar het dorpje kreeg het Russische opperbevel gehuisvest. Zoon Sauberlich was een boer met 4 koeien en 27 ha. bos.

Eén x per twee weken werd heerlijk brood gebakken en eveneens op zondag heerlijk taart gebakken. Voor Piet iets onvoorstelbaars. Van eind april tot 3 mei werd in het dorpje om ieder huis gevochten tussen Duitsers en Russen.

De slag om Berlijn werd van hieruit gecoördineerd. De kogels vlogen Piet links en rechts om zijn oren, maar hem trof niets.

Op 3 mei werd geïnterviewd wat de schade was: 234 Duitsers, 2 oude dorpsbewoners en 12 Russen waren dood. Van de boerderijen en huizen stond haast niets meer overeind. Piet kreeg de opdracht om een massagraf klaar te maken en zo geschiedde het.

Je moet je realiseren dat Goebbels op 25 april nog een radio-toespraak hield waarin hij zei, en de hele familie Sauberlich zat aan de radio, inclusief Piet, Wien wordt weer Wien, Berlijn wordt weer Berlijn. De vrouwen in huize Sauberlich stonden nota bene nog voor de radio te salueren: Heil Hitler. Acht dagen later was alles over. Daarna volgde de weg naar huis terug. Gewoon dorre ellende. Eerst in een kamp in Luckenwalde, daar waren Engelse vliegers en Russen bij. Opmerkelijk was dat de Russen slecht behandeld werden.

Toen naar Dessau, alwaar de Amerikaanse grens was. Je moest een noodbrug over de Elbe over en die bleef vooralsnog gesloten. Alleen Amerikanen mochten er over. Het betekende 3 weken wachten met 8000 mannen in een ex-SSkazerne in Wittenberg. Plotseling ging het hek bij de brug naar later bleek voor 1 dag open. Om de brug te bereiken moest je eerst nog 40 km lopen. Piet behoorde tot de eersten die de brug over kon.

Op de brug passeerde hij een vrouw die riep dat ze blij moesten zijn dat ze bevrijd waren door de Russen, want de Amerikanen gedroegen zich als beesten.

Die drie weken wachten waren bedoeld om de Amerikaanse propaganda voor de overwinning vorm te geven. Iedereen kreeg een spandoek mee of een foto van Roosevelt of Churchill. Opmerkelijk genoeg geen foto van Stalin. Iedereen kreeg een blik rijst en een blikje vlees mee.

Terug in Nederland (via Maastricht) werd iedereen ontsmet met DDT en iedereen werd ontluisd. Er volgden enkele dagen van ondervragingen, waarna een transport vertrok naar het kamp in Amersfoort. Een paar dagen later kwam Piet aan op Amsterdam station CS. Vanaf

de Elbe was Piet na 10 dagen thuis. Nu reis je dat in 7 uur.

Later is Piet nog een keer op de fiets naar zijn tewerkstellingsadres gefietst, ontvangen door de burgemeester. Hem werd gevraagd nog wat aanwijzingen te geven over hoe alles ging rond die massabegraving, en zo geschiedde het in zijn leven.

Kortom eigenlijk spraken we weinig over postzegels, dat moeten we maar op onze clubavonden doen. Na de november bijeenkomst in Sporting fietste hij na afloop van de veiling met een stapeltje ruilboeken onder zijn snelbinders door de frisse avond (6 graden) weer naar zijn heerlijke flat.